

OPTEREĆENJA

Djelovanje	Hrvatske norme	Europske norme
Prostorne težine, vlastite težine, uporabna opterećenja	HRN ENV 1991-2-1	EN 1991-1-1
Požarno djelovanje	HRN ENV 1991-2-2	EN 1991-1-2
Opterećenje snijegom	HRN ENV 1991-2-3	EN 1991-1-3
Opterećenje vjetrom	HRN ENV 1991-2-4	EN 1991-1-4
Toplinska djelovanja	HRN ENV 1991-2-5	EN 1991-1-5
Djelovanja tijekom izvedbe	HRN ENV 1991-2-6	EN 1991-1-6
Izvanredna djelovanja uzrokovana udarom i eksplozijom	HRN ENV 1991-2-7	EN 1991-1-7
Prometna opterećenja mostova	HRN ENV 1991-3	EN 1991-2
Djelovanja na silose i spremnike tekućina	HRN ENV 1991-4	EN 1991-3
Djelovanja uzrokovana kranovima i drugim strojevima	HRN ENV 1991-5	EN 1991-4
Potresno djelovanje	nHRN ENV 1998-1-1	prEN 1998-1

Tipovi djelovanja:

STALNA DJELOVANJA
Vlastita težina konstrukcije Vlastita težina nekonstruktivnih dijelova, obloge ili nepomične opreme Sile od djelovanja tlaka tla, koje nastaju od težine tla Deformacije uslijed načina izgradnje konstrukcije Sile uslijed hidrostatičkog tlaka vode Sile nastale uslijed slijeganja ostonaca Sile prednapinjanja
PROMJENJIVA DJELOVANJA
Opterećenja uslijed aktivnog i pasivnog korištenja objekta (uporabno/korisno opterećenje) Prometno opterećenje Pojedini dijelovi težine konstrukcije koji djeluju samo u pojedinim fazama izgradnje Montažna opterećenja Opterećenja vjetrom Opterećenja snijegom Opterećenja ledom Posljedice promjenjive razine površine vode (ako je potrebno) Promjena temperature Opterećenje valovima
IZVANREDNA DJELOVANJA
Udari vozila ili plovila Eksplozije Slijeganje i kizanje terena Ekstremno jaki vjetar (Tornado) Potres Požar

Uporabna opterećenja zgrada:

Promjenjivo djelovanje	q_b [kN/m ²]	Q_k [kN]
A. Stambeni prostori, odjeli u bolnicama, hotelske sobe		
Uobičajene prostorije	2.0	2.0
Stubišta	3.0	2.0
Balkoni	4.0	2.0
B. Uredi		
Uredi	3.0	2.0
C. Prostorije u kojima je moguće okupljanje ljudi		
Prostorije sa stolovima, škole, kavana, restorani, čitaonice, recepcije	3.0	4.0
Prostorije s nepomičnim sjedalima, crkve, kina, prodavaonice, čekaonice, konferencijske dvorane	4.0	4.0
Prostorije bez prepreka za kretanje ljudi, izložbeni prostori, pristupi u javnim zgradama, hotelima i sl.	5.0	4.0
Športske prostorije i prostori za igru, plesne dvorane, gimnastičke dvorane	5.0	7.0
Prostorije za velika okupljanja ljudi, zgrade za javne priredbe, koncertne dvorane, športske dvorane	5.0	4.0
D. Prodajne prostorije		
Prostorije u trgovinama	5.0	4.0
Prostorije u robnim kućama i trgovinama na veliko	5.0	7.0
E. Prostorije s mogućnošću gomilanja robe i stvari		
Skladišta uključujući i knjižnice	6.0	7.0

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja nosivosti

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija \ Materijal	Beton	Čelik
	(γ_c)	(γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenljivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama	0.7	0.5	0.3
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.0	0.0	0.0
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Uobičajena (stalna) proračunska kombinacija

$$S_{sd} = \sum_i (\gamma_{G_i} \cdot G_{k,i}) + \gamma_Q \cdot Q_{k,1} + \sum_{i>1} (\gamma_Q \cdot \psi_{0,i} \cdot Q_{k,i}) + \gamma_P \cdot P_k$$

Napomena: Znak "+" znači: "kombinira se sa"

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja nosivosti

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija \ Materijal	Beton	Čelik
	(γ_c)	(γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenljivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama	0.7	0.5	0.3
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.0	0.0	0.0
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Primjer: Nepovoljno djelovanje opterećenja:

Stalno opterećenje: (G) | Prednaprezanje (P)

Pokretno opterećenje: Korisno (Q_k), Vjetar (Q_w), Snijeg (Q_s)

Vodeće pokretno opterećenje: Korisno $S_{sd} = 1.35 \cdot G + 1.5 \cdot Q_k + 1.5 \cdot (0.6 \cdot Q_w + 0.6 \cdot Q_s) + 1.0 \cdot P$

Vodeće pokretno opterećenje: Vjetar $S_{sd} = 1.35 \cdot G + 1.5 \cdot Q_w + 1.5 \cdot (0.7 \cdot Q_k + 0.6 \cdot Q_s) + 1.0 \cdot P$

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja nosivosti - pojednostavljeni postupak

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija	Materijal	
	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenjivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Uobičajena (stalna) proračunska kombinacija kada je prisutno više jednakovrijednih pokretnih opterećenja

$$S_{sd} = \sum_i (\gamma_G \cdot G_{k,i}) + 0.9 \cdot \sum_{j \geq 1} \gamma_Q \cdot Q_{k,j}$$

Napomena: Znak "+" znači: "kombinira se sa"

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja nosivosti

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija	Materijal	
	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenjivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Izvanredna proračunska kombinacija

$$S_{sd} = \sum_i (\gamma_G \cdot G_{k,i}) + \psi_{1,1} \cdot Q_{k,1} + \sum_{i \geq 1} \psi_{2,i} \cdot Q_{k,i} + A_d \cdot \gamma_P \cdot P_k$$

Napomena: Znak "+" znači: "kombinira se sa"

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja nosivosti

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija	Materijal	
	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenjivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Seizmička proračunska kombinacija

$$S_{sd} = \sum_i G_{k,i} + \sum_i (\psi_{2,i} \cdot Q_{k,i}) + \gamma_i \cdot A_d + P_k$$

γ_i - Koeficijenti važnosti: = 0.7 – građevina niže važnosti
 = 1.0 – građevina normalne važnosti
 = 1.3 – građevina povećane važnosti

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja uporabe

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija	Materijal	
	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenjivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Rijetka kombinacija – koristi se kod proračuna širine pukotina i progiba – trajna lokalna oštećenja i deformacije

$$S_{sd} = \sum_i G_{k,i} + Q_{k,i} + \sum_{i>1} (\psi_{0,i} \cdot Q_{k,i}) + P_k$$

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja uporabe

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija \ Materijal	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenljivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrovom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Česta kombinacija – koristi se kod proračuna širine pukotina i progiba – privremena lokalna oštećenja i deformacije, te kod proračuna ograničenja napreznjanja

$$S_{sd} = \sum_i G_{k,i} + \psi_{1,1} Q_{k,1} + \sum_{i>1} \psi_{2,i} Q_{k,i} + P_k$$

Koeficijenti sigurnosti – granična stanja uporabe

Koeficijenti sigurnosti na materijal

Kombinacija \ Materijal	Beton (γ_c)	Čelik (γ_s)
Uobičajena komb.	1.50	1.15
Izvanredna komb.	1.30	1.00

Koeficijenti sigurnosti za opterećenje

Djelovanje	Stalno (γ_G)	Pokretno (γ_Q)	Prednap. (γ_P)
Nepovoljno	1.35	1.50	1.0-1.2
Povoljno	1.00	0.00	0.9-1.0

Koeficijenti kombinacije (ψ)

Promjenljivo djelovanje	Vrijednost u kombinaciji ψ_0	Česta vrijednost ψ_1	Kvazistalna vrijednost ψ_2
Uporabna opterećenja u zgradama			
-Stambeni prostori	0.7	0.5	0.3
-Uredi	0.7	0.5	0.3
-Prostori za veće skupove ljudi	0.7	0.7	0.6
-Trgovine	0.7	0.7	0.6
-Skladišta	1.0	0.9	0.8
Prometna opterećenja u zgradama			
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.7	0.6
-Težine vozila ≤ 30 kN	0.7	0.5	0.3
-Krovovi	0.0	0.0	0.0
Opterećenje vjetrovom na zgrade	0.6	0.5	0.0
Opterećenje snijegom	0.6	0.2	0.0
Temperatura u zgradama (ne požar)	0.6	0.5	0.0

Nazovistalna (Kvazistalna) kombinacija – koristi se kod proračuna ograničenja napreznjanja u elementima

$$S_{sd} = \sum_i G_{k,i} + \sum_i \psi_{2,i} Q_{k,i} + P_k$$